

การบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ

Wang Jian Hua¹ Li Sen² และ Narueporn Wuttiaphan³

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาธารณรัฐประชาชนจีน

² ศาสตราจารย์ ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สาธารณรัฐประชาชนจีน

³ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาธารณรัฐประชาชนจีน

การบรรยายในชั้นเรียนคือกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้สอนอยู่ในชั้นเรียนแล้วสื่อสารกับผู้เรียนโดยใช้ภาษาในการถ่ายทอด การบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพจะต้องสอดคล้องกับกฎระเบียบ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณประโยชน์ ลักษณะพิเศษของการบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพประกอบไปด้วยสามด้านคือ แรงสั่นสะเทือนของความรู้ความเข้าใจ (认知共振: rènzhī gòngzhèn) แนวคิดตรงกัน (思维同步: sīwéi tóngbù) และความรู้สึกตอบสนอง (情感共鸣: qínggǎngòngmíng) ในความเป็นจริงของกิจกรรมการสอน ผู้สอนต้องเตรียมตัวตั้งแต่การบรรยาย การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งทั้งสามอย่างนี้จะทำให้การบรรยายในชั้นเรียนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การบรรยาย (讲授: jiǎngshòu) ในพจนานุกรมภาษาจีนฉบับปัจจุบันมีความหมายว่า “อธิบาย, ถ่ายทอด” ภาษาอังกฤษได้ให้ความหมายว่า “lecture” ส่วนภาษาละตินคือ “lecture” หรืออีกความหมายหนึ่งคือการพูดออกเสียง กระบวนการของการบรรยายคือการทำให้ทุกคนอ่านออกเสียงตามผู้อธิบายบทเรียน จากความหมายของภาษาจีนและภาษาอังกฤษในการอธิบายแล้วนั้น ไม่ว่าจะเป็นการอธิบายถ่ายทอดหรือการพูดออกเสียง ทั้งหมดล้วนใช้ภาษาอยู่ในกระบวนการ นักวิชาการทางการศึกษาในประเทศจีนได้นิยามคำว่าบรรยายไว้ว่า “เราสามารถวิเคราะห์หรือออกมาได้ว่าการบรรยายคือกิจกรรมการสอนหรือพฤติกรรมการสอนที่ต้องใช้ภาษาในการถ่ายทอด การบรรยายในชั้นเรียนก็คือการผู้สอนสื่อสารกับผู้เรียนในชั้นเรียนโดยใช้ภาษาในการถ่ายทอด”

การมีประสิทธิภาพ (有效性: yǒuxiàoxìng) ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Effectiveness” สามารถอธิบายความหมายได้ว่า

1. พอดีกับความเป็นจริงของจุดประสงค์
2. บรรลุที่ได้คาดการณ์ไว้
3. เรื่องเรื่อนั้นหรือสภาพแวดล้อมกับผลต้องสอดคล้องกัน
4. คุณภาพของจุดประสงค์ต้องเป็นจริง
5. สะท้อนผลของพฤติกรรม

ในพจนานุกรมภาษาจีน คำว่า “有效性: yǒuxiàoxìng” คือแผนในการจัดกิจกรรมเสร็จสมบูรณ์หรือบรรลุจุดหมายของผลงานในแผนที่วางไว้ กล่าวได้ว่าการสะท้อนของการที่จะมีประสิทธิภาพคือ ระดับของความที่จะเกิดขึ้นจริงในกิจกรรมนั้น

1. ความหมายของการบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ

1.1 ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ (合规律:hégùilǜ)

จากความหมายของคำว่า “บรรยาย (讲授: jiǎngshòu)” เป็นรูปแบบกิจกรรมในการสอนอย่างหนึ่งที่คุณสอนจะต้องมีโดยไม่ขาดและไม่เกิน ถ้าจะพูดถึงความหมายของการบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิผลสิ่งแรกคือ การบรรยายจะต้องสอดคล้องกับกฎระเบียบ รวมถึงการเตรียมกิจกรรมในการบรรยายว่า สมเหตุสมผลกับหลักวิชาการหรือไม่ การปฏิบัติในการบรรยายสมเหตุสมผลหรือไม่ ความสอดคล้องของการบรรยายในชั้นเรียนไม่เพียงแต่ผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามหลักของการสอนแล้ว ยังต้องมีความหลากหลายและความกระตือรือร้นด้วย ความสอดคล้องของกฎในชั้นเรียนคือหลักฐานและตัวรับประกันว่าการบรรยายในชั้นเรียนจะมีประสิทธิภาพ

1.2 มีผลลัพธ์ (有效果:yǒuxiàoguǒ)

ผลลัพธ์ (效果:yǒuxiàoguǒ) เป็นตัวกำหนดคุณภาพ วิธีการหรือปัจจัยในการผลิตของผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ในชั้นเรียนระหว่างที่มีกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเมื่อใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียนจะต้องให้มีผลประโยชน์มากมาย บรรลุจุดประสงค์ หรือตอบสนองความต้องการ เช่นนี้การบรรยายถึงจะมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมา การบรรยายในชั้นเรียนจำเป็นต้องให้มีผลลัพธ์ โดยจะความสำคัญกับพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนภายในชั้นเรียนขณะที่มีการสอนโดยผู้สอนใช้วิธีการบรรยาย ผู้เรียนถึงจะได้รับ ความก้าวหน้าและมีพัฒนาการในการเรียน ส่วนผู้เรียนมีพัฒนาการหรือไม่คือการจะมีการพิจารณาการบรรยายในชั้นเรียนการบรรยายเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุผลของการเรียนการสอน

1.3 มีประสิทธิภาพ (有效率:yǒuxiàolǜ)

ประสิทธิภาพ (有效率:yǒuxiàolǜ) หมายถึงคุณภาพในการทำงาน หรือสามารถพูดได้ว่าประสิทธิภาพ (有效率:yǒuxiàolǜ) กับเวลาที่มีความเชื่อมโยงกัน ประสิทธิภาพของกิจกรรมคือจะพิจารณาความสัมพันธ์ของการลงทุนในกิจกรรมและการผลิตออก การบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพคือ ณ ชั้นเรียนในแต่ละกิจกรรมผู้สอนจะต้องลงทุน (ด้านของเวลา กำลัง ความพยายาม เป็นต้น) ในบทความนี้จะพูดถึงการผลิตออกของการสอนที่เน้นความก้าวหน้าและการพัฒนาของผู้เรียน การเรียนที่จะได้รับประโยชน์ต้องมีการลงทุนในการสอนโดยที่ผู้สอนจะเน้นในส่วนของการกระบวนการ เราสามารถใช้สูตรทางเศรษฐศาสตร์ได้ว่า “ประสิทธิภาพ=การผลิตออกหรือการลงทุน” สามารถอธิบายได้ว่า ประสิทธิภาพในการบรรยายเท่ากับผลที่ได้จากการเรียนหารการลงทุนในการบรรยาย เห็นได้ว่า ประสิทธิภาพของการบรรยายและผลที่ได้รับของผู้เรียนเป็นอัตราส่วนกันโดยตรง การลงทุนในการบรรยายคืออัตราส่วนเปรียบเทียบ ถ้าผู้สอนได้มีการลงทุนทุ่มเท ผู้เรียนก็จะได้รับประโยชน์มากขึ้น ประสิทธิภาพในการบรรยายก็จะมากขึ้นตามไปด้วย

1.4 มีคุณประโยชน์ (有效益:yǒuxiàoyì)

คุณประโยชน์ (有效益:yǒuxiàoyì) หมายถึง ประสิทธิภาพและประโยชน์ กิจกรรมบรรยายในชั้นเรียนจำเป็นต้องมีคุณประโยชน์คือคุณค่าของกิจกรรมการบรรยายในชั้นเรียนและเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย ผลสะท้อนของการบรรยายที่มีคุณประโยชน์สามารถดูได้จากผลการจัดกิจกรรม จุดประสงค์การบรรยายสอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาลักษณะพิเศษของสังคมและตัวบุคคล ผลของการบรรยายไม่เพียงดูกิจกรรมบรรยายมีผลลัพธ์หรือไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยเฉพาะจะต้องดูประสิทธิผลของการบรรยายความต้องการทางการศึกษาของลักษณะพิเศษของสังคมและตัวบุคคล ผลของการบรรยายไม่เพียงแต่ให้เกิดผลเท่านั้นยังต้องให้ผู้เรียนเกิดความก้าวหน้าและการพัฒนา

ความสอดคล้องในกฎระเบียบของกิจกรรมบรรยายในชั้นเรียนเป็นเงื่อนไขพื้นฐานในการบรรยาย

ในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ มีผลลัพธ์ คุณประโยชน์ เป็นความต้องการพื้นฐานของการบรรยายในชั้นเรียน ให้มีประสิทธิภาพและยังเป็นเงื่อนไขข้อแรกของการบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ การมีประสิทธิภาพ คือวัตถุประสงค์สูงสุดของการบรรยายในชั้นเรียน ถ้า การบรรยายไม่มีผลลัพธ์ ไม่มีประโยชน์ ถึงประสิทธิภาพ จะสูงแค่ไหนก็ไม่มีความหมาย การบรรยายในชั้นเรียนให้ มีประสิทธิภาพคือต้องมีความสอดคล้องกับกฎระเบียบ มีผลลัพธ์มีประสิทธิภาพ มีคุณประโยชน์ต้องอยู่ในระดับสูง เมื่อสี่ตัวนี้ประกอบด้วยกันแล้วคือความหมายโดยรวม ของของการบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2. ลักษณะพิเศษของการบรรยายในชั้นเรียนให้มี ประสิทธิภาพ

2.1 แรงสั่นสะเทือนของความถี่ความเข้าใจ (认知共振 : rènzhī gòngzhèn)

ในทางกลศาสตร์ แรงสั่นสะเทือนคือวัตถุที่ ได้รับการสั่นสะเทือน เมื่อพลังการขับเคลื่อนของการ เคลื่อนไหวกับอัตราความถี่ของวัตถุธรรมชาติ ช่วงคลื่น ของการสั่นสะเทือนจะใหญ่ที่สุด อัตราความถี่ช่วงคลื่น การสั่นสะเทือนของวัตถุที่ได้รับการสั่นสะเทือนซึ่งมีสูตร การคำนวณคือ

$$f = \frac{f_0}{\sqrt{(\omega_0^2 - \omega^2)^2 + 4\beta^2 \omega^2}}$$

โดย $\omega \omega_0$ คืออัตราความถี่ของวัตถุธรรมชาติ ω คือพลังการขับเคลื่อน $\beta\beta$ คือสัมประสิทธิ์ความหน่วง (Damping coefficient) ถ้าเราให้การบรรยายของ ผู้สอนเป็น $\omega\omega$ ให้สภาพปัจจุบันด้านความรู้ของผู้ เรียนเป็นอัตราความถี่ของวัตถุธรรมชาติแทนใน ω_0 ให้กระบวนการการบรรยายที่ไม่สามารถควบคุมปัจจัย ได้เป็นสัมประสิทธิ์ความหน่วง $\beta\beta$ ประสิทธิภาพของการ บรรยายเราสามารถใช้อัตราความถี่ช่วงคลื่นการสั่น สะเทือนของวัตถุที่ได้รับการสั่นสะเทือนเป็น ff ซึ่งได้มี ข้อชี้แนะสองข้อกับการบรรยายของผู้สอนให้เกิดผล คือ

1. ให้สัมประสิทธิ์ความหน่วง $\beta\beta$ เป็น 0 แล้ว ให้ $\omega\omega_0$ เท่ากับ $\omega f \omega f$ จะมีค่าที่ใหญ่ และหาที่สิ้นสุด

ไม่ได้พวก เราจำกัดปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ของกระบวนการ ในการบรรยายในชั้นเรียนออกไปแล้วผู้สอนสามารถปรับตัว รวมไปถึงความรู้และความสามารถของผู้เรียน การสอน ของผู้สอนก็จะสามารถอยู่ในระดับที่ดีได้แน่นอน นี่คือน แนวความคิดของการบรรยายซึ่งในความเป็นจริงแล้วการ บรรยายยากที่จะไปถึงสภาพเช่นนั้นได้

2. ให้สัมประสิทธิ์ความหน่วงเป็น 0 ให้เพิ่ม ω มี ค่ามาก ให้ค่า ff น้อยลง สภาพนี้มักจะพบเห็นได้ทั่วไป ในกระบวนการบรรยาย เพราะปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ใน กระบวนการบรรยายนั้นไม่สามารถจะกำจัดออกไปได้ ในการบรรยายของผู้สอนที่ลงทุนทุ่มเทได้ไม่เพียงพอ ก็จะมีผลให้การบรรยายไม่ดีไปโดยปริยาย แต่ถ้าผู้สอนไม่ ใส่ใจความรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน หลับหูหลับตาบรรยาย แบบนี้ก็จะทำให้ผลของการบรรยายไม่เกิด

ดังนั้นในขณะที่บรรยายอยู่นั้น สภาพที่มีเพียง ความรู้ของผู้สอนและผู้เรียนจะกลมกลืนไปตามแรง การสั่นสะเทือน กิจกรรมการบรรยายก็จะบรรลุผลที่ดี การเรียนของผู้เรียนคือกระบวนการความรู้อย่างหนึ่ง โดยที่ผู้เรียนไม่หยุดสร้างหรือเพิ่มเติมความรู้ให้ตนเอง แต่ก็ไม่ใช่ว่าผลของความรู้เพียงอันเดียว ผู้เรียนและผู้ สอนต่างก็มีโครงสร้างความรู้ของตัวเอง ในระหว่างการ บรรยายนั้นผู้เรียนจะมีการสร้างความรู้ใหม่หรือเพิ่มเติม ความรู้ของตัวเอง ขณะที่ผู้สอนก็เป็นผู้เพิ่มโครงสร้าง ความรู้ใหม่ไม่หยุดที่จะช่วยเหลือผู้เรียนในการสร้างองค์ ความรู้และเพิ่มเติมความรู้เดิม อีกด้านหนึ่งก็สร้างองค์ ความรู้ใหม่และสร้างเสริมความรู้เดิมของตัวเอง ด้วย เหตุนี้ถึงจะบรรลุถึงแรงสั่นสะเทือนของความรู้ทั้งในตัวผู้ สอนและผู้เรียน

2.2 แนวคิดตรงกัน (思维同步: sīwéitóngbù)

การบรรยายเป็นลักษณะพิเศษของ กิจกรรมทางด้านความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นกระบวน การแนวความคิดของผู้สอนและผู้เรียนที่ทำงานกัน ผู้สอนจะต้องออกห่างจากตัวผู้เรียนเพื่อให้ผู้สอนได้คิด โดยลำพังเพื่อเตรียมการสอน ผู้เรียนก็ต้องออกห่างจาก ผู้สอนเช่นกันเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดโดยลำพัง นั่นก็คือการ เรียนด้วยตัวเอง ในเวลาที่ผู้เรียนได้ฟังผู้สอนบรรยายนั้น ไม่เพียงที่จะต้องไม่มีอคติในการฟังแล้ว การนำเอาสิ่งที่

ผู้สอนถ่ายทอดมาให้เก็บไว้ในขณะที่พวกเขากำลังฟัง ข้อมูลอยู่นั้น ยังได้มีการทำกิจกรรมอื่นที่ซับซ้อนขึ้นมาอีก นั่นก็คือพวกเขาเอาหนูไว้ฟัง ตาเอาไว้ดู มือเอาไว้จดเพื่อจำ และยังได้เข้าใจไว้คิด สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นเงื่อนไขที่สูงของการทำงาน ขณะที่ทำการบรรยายนั้นต้องมีการรับข้อมูลแล้วส่งต่อออกไป ถ้าผู้สอนทำการบรรยายไม่ชัดเจน ย่อมส่งผลต่อการรับข้อมูลหรือทำลายตัวข้อมูลนั้น ๆ เสียเอง เห็นได้ว่าผู้เรียนฟังบรรยายจากผู้สอนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน กระบวนการนี้จึงมีความสัมพันธ์กับผู้สอนอย่างมาก

ในขณะที่ผู้สอนบรรยายนั้น ในด้านหนึ่งผู้สอนจะต้องนำเอาเนื้อหาความรู้ที่มีการเตรียมไว้ก่อนหน้าบรรยายให้ผู้เรียนฟัง ส่วนอีกด้านหนึ่งก็ต้องสำรวจความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน เช่นดูว่าฟังแล้วเข้าใจหรือไม่ สามารถเรียนรู้ตามที่ผู้สอนบรรยายหรือไม่ ถ้าผู้เรียนมีการฟังอย่างมีความสุข ผู้สอนก็จะมีแรงบันดาลใจ ยิ่งไปกว่านั้นผู้สอนก็จะมีใจมั่นใจในการบรรยายต่อไป ถ้าผู้เรียนไม่ตั้งใจหรือมีการตอบสนองช้า ผู้สอนจะต้องมีการพิจารณาสาเหตุเหล่านี้ ถ้าหากผู้สอนบรรยายเสร็จแล้วแต่ไม่มีการพิจารณาการตอบสนองของผู้เรียน ก็จะไม่สามารถบอกได้ว่าการบรรยายมีประสิทธิภาพหรือไม่

การบรรยายให้มีประสิทธิภาพ ความคิดของผู้สอนและผู้เรียนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ้าหากเราได้ฟังผู้สอนที่ดีบรรยาย ก็จะมีใจที่คิดว่าความคิดของตัวเองกับของอาจารย์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ความคิดของทั้งคู่จะดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน เป็นธรรมชาติ สั้นไหล และในบางครั้งก็จะสามารถทายได้ว่าผู้สอนจะบรรยายอะไร นี่ก็คือการบรรยายที่มีประสิทธิภาพที่ดี แบบนี้ก็สามารถเรียนได้แล้วว่าแนวความคิดของผู้สอนและผู้เรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.3 ความรู้สึกตอบสนอง (情感共鸣: qíng gǎn gòng míng)

นักการศึกษาของจีนชื่อ xiàmiǎnzūn (夏丏尊) ได้กล่าวไว้ว่า “การศึกษาที่ไม่มีความรู้สึก ไม่มีความรัก ก็เปรียบเหมือนบ่อน้ำที่ไม่มีน้ำอย่างนั้น บ่อน้ำที่ไม่มีน้ำจะเรียกบ่อน้ำได้อย่างไร ไม่มีความรู้สึก ไม่มีความรักก็ไม่มีการศึกษา” ความรู้สึกตอบสนองคือในขณะที่

ที่ผู้สอนบรรยาย ผู้เรียนก็ต้องมีพื้นฐาน สรีรวิทยา จิตวิทยา เป้าหมาย การวางแผนและการสะสมความรู้สึกในการศึกษาต่างก็ส่งผลกระทบและเชื่อมโยงผู้เรียน เมื่อผู้สอนและผู้เรียนมีความรู้สึกตอบสนองตามที่กล่าวแล้วนั้นจะมีอิทธิพลกับความรู้ของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างนี้จะทำให้การบรรยายในชั้นเรียนมีความพิเศษ

สถาบันอารมณ์และจิตวิทยาพบว่า ความรู้สึกของคนกับการรับรู้มีสมรรถนะด้วยกัน 3 ด้านแบ่งออกเป็น การเคลื่อนไหว ความแข็งแรงและการปรับปรุง ทฤษฎีของการศึกษาในด้านจริยธรรมกล่าวไว้ว่าความรู้ (知) อารมณ์ (情) เจตนา (意) ความสามารถ (行) เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความรู้สึกคือการเคลื่อนไหว หากไม่มีอารมณ์ ความรู้ก็ยากที่จะพัฒนากลายเป็นศรัทธาที่หนักแน่น ในกระบวนการบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรเอาใจใส่สภาพแวดล้อมของผู้เรียนนอกจากนั้นผู้สอนควรให้ความสนใจแลกเปลี่ยนในชั้นของการรับรู้ของผู้สอนและผู้เรียนแล้วนั้น ยังต้องให้ความสนใจในด้านของความรู้สึกด้วย

3. กลยุทธ์การส่งเสริมการบรรยายในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ

1. กลยุทธ์ในการบรรยายของผู้สอน

1.1 บรรยายให้ “สมบูรณ์” (精)

ในภาษาจีนคำว่า “精” มีความหมายว่า สมบูรณ์ เนื้อหาที่ผู้สอนจะบรรยายจำเป็นต้องมีความ “สมบูรณ์” ดังนั้นเพื่อบรรลุคำว่าสมบูรณ์ (精) ผู้สอนจำเป็นต้องบรรยายภายใต้เงื่อนไขคือ จะต้องมีความสำคัญ (精要) แม่นยำ (精确) ถูกต้อง (精准) และหลากหลาย (精彩)

ในการบรรยายเนื้อหาผู้สอนจำเป็นต้องบรรยายในสาระสำคัญ (精要) นั่นคือผู้สอนจะต้องบรรยายในเนื้อหาสาระที่สำคัญออกมา ถ้าผู้สอนสามารถบรรลุข้อนี้ได้ก็จะทำให้ผู้สอนบรรลุถึงจุดหมายได้

แต่แม้ว่าผู้สอนจะสามารถบรรยายสาระสำคัญได้นั้นก็ไม่ได้หมายความว่า การบรรยายจะมีประสิทธิภาพไปทั้งหมด เนื่องจากผู้สอนต้องบรรยายในช่วงสาระสำคัญ (精要) จะต้องมีความแม่นยำ (精确) และถูกต้อง (精准)

การบรรยายในชั้นเรียนของผู้สอนนอกจากจะบรรยายสาระสำคัญ (精要), แม่นยำ (精确), ถูกต้อง (精准) แล้ว ยังมีอีกอย่างคือต้องมีความหลากหลาย (精彩) ผู้สอนนั้นจำเป็นต้องใช้ภาษาที่ดี ลักษณะท่าทางที่เป็นมิตร และแน่นอนความหลากหลาย (精彩) เป็นส่วนหนึ่งของการบรรยายสาระสำคัญ (精要), แม่นยำ (精确), ถูกต้อง (精准) ทั้งสามขั้นนี้ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนพื้นฐานของการบรรยาย ถ้าหากทำได้ไม่ครบทั้งสามขั้นตอน ความหลากหลาย (精彩) ก็จะไม่เกิดขึ้นมา

1.2 บรรยายให้ “ทะลุปรุโปร่ง” (透)

ระหว่างที่ผู้สอนบรรยายในชั้นเรียน ผู้สอนต้องบรรยายความสำคัญของความรู้นั้นให้ทะลุปรุโปร่ง (透) ในขณะที่บรรยายผู้สอนต้อง “เจาะ” (穿透) ไปถึงใจ ความสำคัญของความรู้นั้น แล้วต้องบรรยายความสำคัญของสิ่งต่างๆ ให้ “ปรากฏ” (显露) ขึ้นมา นำความยากและปัญหาออกมาบรรยายให้ทะลุปรุโปร่งให้ “มากที่สุด” (极度) ต้องทำให้ผู้เรียนสามารถฟังความรู้นั้นได้อย่างเข้าใจ

1.3 บรรยายให้ “หนา” (厚)

ผู้สอนควรบรรยายความรู้ให้ “หนา” (厚) นั้น มีความหมายอย่างน้อยสองอย่างคือ 1. ผู้สอนต้องบรรยายความรู้ออกมาให้มีความกว้าง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ 2. ผู้สอนต้องบรรยายออกมาให้เป็นกลางในการถ่ายทอด ถ้าผู้สอนไม่มีความเป็นกลางในการถ่ายทอดจะส่งผลต่อกับรับรู้ของผู้เรียน

1.4 บรรยายให้ “จริง” (实)

“เป็นจริง” (实在) ก็คือผู้สอนควรบรรยายเนื้อหาที่เป็นความจริง สอดคล้องกับความเป็นเหตุเป็นผล ในขณะที่ผู้สอนถ่ายทอด บรรยายความรู้ให้กับผู้เรียน ผู้สอนต้องมั่นใจว่าความรู้นั้นเป็นจริง สามารถเป็น “ประโยชน์ใช้สอย” (实用) ได้ ระหว่างที่ผู้สอนบรรยายความรู้กับความเป็นอยู่ในสังคมมีความสัมพันธ์กัน ผู้สอนต้องนำเอาความสัมพันธ์ออกมาบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง “ปฏิบัติ” (实践) คือการที่ผู้สอนบรรยายในสิ่งที่ผู้เรียนนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

เมื่อนำเอามาวิเคราะห์แล้ว คำว่า “สมบูรณ์” (精) “ทะลุปรุโปร่ง” (透) “หนา” (厚) “จริง” (实) มีความแตกต่างกันในความหมาย แต่ในทางกลับกันทั้งสี่คำนี้มีความสัมพันธ์กัน ผู้สอนต้องเข้าใจใน 4 เงื่อนไขนี้ ถึงจะทำให้การบรรยายในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

2. กลยุทธ์สำรวจผู้เรียน

ความหมายในมุมมองกว้างของคำว่าสำรวจ มุ่งเน้นที่เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของมนุษย์ หากมองในมุมแคบของการสำรวจจะมุ่งเน้นในเชิงวิทยาศาสตร์ แต่การสำรวจในเชิงวิทยาศาสตร์กับการสำรวจในเชิงการศึกษาของผู้เรียนไม่เหมือนกัน การสำรวจการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการจำลองจากการสำรวจทางวิทยาศาสตร์โดยมีผู้สอนเป็นผู้ควบคุมดูแลผ่านกระบวนการและวิธีการจำลองจากการสำรวจเชิงวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจกระบวนการและความหมายของการสำรวจกลายเป็นการกระตุ้นในการเรียนและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีสปิริต

ระหว่างการบรรยายในชั้นเรียนผู้สอนสามารถที่จะทำการสำรวจการเรียนรู้ส่วนหนึ่งได้ ในความเป็นจริงไม่มีวิธีการสอนหรือวิธีการเรียนใดๆ ที่สามารถครอบคลุมทั้งหมดได้ในหนึ่งคาบเรียน ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนในรูปแบบต่างๆ รวมกันในช่วงการสอนในชั้นเรียน นำไปสู่การสำรวจการเรียนรู้บางส่วนอีกทั้งยังเกิดการ “ประสานความสัมพันธ์ ประสานความเข้าใจ” อีกด้วย

การบรรยายพิเศษที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเกิดจากการสอนเป็นหลักการสอนและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ทำให้ผลจากการสำรวจการเรียนรู้ควรจะเป็นหลักสูตรระยะสั้นที่มีผู้สอนเป็นผู้ดูแลหลัก ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมและไม่มีบุคลากรทางการสำรวจ

เมื่อพิจารณาจากข้างต้นสามารถแบ่งกลยุทธ์การเรียนรู้ได้ดังนี้

1. ผู้เรียนควรทำตามแผน ใช้การสำรวจการเรียนรู้ตามขั้นตอน

การสำรวจการเรียนรู้ในห้องเรียนแตกต่างจากการสำรวจการเรียนรู้ทั่วไป เมื่อผู้สอนสอนอยู่ในห้องเรียนต้องถ่ายทอดความรู้และข่าวสารในปริมาณที่แน่นอน ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจและจัดการกับความรู้ที่ได้รับ ส่งผล

ให้การบรรยายสลับกับการสำรวจการเรียนรู้ต้องเป็นระยะสั้น มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน แต่หากระหว่างการบรรยายในชั้นเรียนมีการสำรวจการเรียนรู้มากเกินไปก็ไม่ใช่การบรรยายในชั้นเรียน แล้วต้องรับรองว่าการบรรยายนั้นได้ผลสัมฤทธิ์ระหว่างที่ทำการสำรวจการเรียนรู้ ตัวผู้เรียนเองก็ต้องมีการแบ่งเวลาที่เข้มงวด ในช่วงระยะเวลาของการสำรวจการเรียนรู้จะต้องให้ผู้เรียนจัดตารางที่เหมาะสมและเป็นขั้นตอน การทำเช่นนี้จะตรงตามความต้องการของการสำรวจผู้เรียน อีกทั้งยังทำให้การบรรยายในชั้นเรียนมีความเป็นระเบียบและสามารถดำเนินต่อไปได้

2. ผู้เรียนจะต้องเก่งและมีคุณภาพได้อย่างไร

การสำรวจการเรียนรู้เกิดขึ้นจากปัญหาของผู้เรียน อีกทั้งการเสนอปัญหาเชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการและผลลัพธ์ของการเรียนรู้ไม่เพียงเท่านั้น ปัญหาต่าง ๆ ยังเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม และมีความกระตือรือร้นขณะที่อาจารย์กำลังบรรยายอยู่ หลังจากที่ได้อธิบายปัญหาของสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟังนั้นผู้เรียนจะต้องจับประเด็นหลักของเรื่องให้ได้แล้วสามารถอธิบายออกมา แน่นอนว่าผู้เรียนไม่ได้ฉลาดมาตั้งแต่เกิด ความสามารถต่าง ๆ จะต้องผ่านกระบวนการ สิ่งที่ผู้สอนควรทำอันดับแรกคือจะต้องปลุกฝังและกระตุ้นผู้เรียนเรื่องของสติปัญญา จะต้องให้เกียรติและยอมรับผู้เรียน การให้เกียรติผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ การยอมรับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความกล้าเสนอความคิดเห็นต่อปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งผู้สอนต้องแนะนำผู้เรียนให้เสนอปัญหาในเชิงคุณภาพขั้นสูง แนะนำผู้เรียนผ่านประสบการณ์จริงโดยค้นหาปัญหาที่เป็นธรรมชาติและสามารถเปิดเผยได้ เช่นนี้จะทำให้การสำรวจการเรียนรู้สามารถมีบทบาทได้จริง

3. ผู้เรียนควรมีแรงจูงใจและความสนใจในการเรียน

การสำรวจการเรียนรู้จำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาและแรงเพิ่มขึ้น ในขั้นตอนแรกของการสำรวจการเรียนรู้ผู้เรียนอาจไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนและวิธีการของการสำรวจ หรืออาจเป็นเพราะการรวบรวมข้อมูลมีความยากเกินไปซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเกิดสภาวะเบื่อหรือขัดแย้งได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีความสนใจผู้เรียนอาจไม่

ให้ความร่วมมือตั้งแต่รูปแบบของการสำรวจการเรียนรู้ ดังนั้นในระหว่างกระบวนการสำรวจผู้เรียนต้องเต็มไปด้วยความสนใจและมีแรงจูงใจ ผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจโดยสร้างสถานการณ์ปัญหาให้ผู้เรียนมีความสนใจ

4. ผู้เรียนต้องรู้จักการสื่อสารและร่วมมือ

ในระหว่างการบรรยายในชั้นเรียนผู้สอนไม่สามารถที่จะให้ผู้เรียนสอบถามเป็นรายบุคคลจนครบได้ การบรรยายเป็นรูปแบบที่มักเกิดขึ้น นี่เป็นการฝึกให้ผู้เรียนกับผู้เรียนหรือผู้เรียนกับผู้สอนได้สื่อสารและร่วมมือกัน ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ต้องสามารถแสดงทัศนคติและมุมมองของตนเองได้อย่างชัดเจน ต้องสามารถแบ่งงานและร่วมมือกับเพื่อน ๆ สามารถแบ่งปันความคิดของตนเอง สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ผู้สอนเมื่ออยู่ในชั้นเรียนปกตินอกจากถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนแล้วยังต้องปลุกฝังจิตสำนึกในการร่วมมือและการใช้ภาษาในการถ่ายทอด ดังนั้นจึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดในอนาคต

5. ผู้เรียนต้องเข้าใจการแนะนำของอาจารย์อย่างถูกต้อง

การบรรยายในชั้นเรียนของผู้สอนเป็นบทบาทสำคัญต่อการสำรวจการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนสอบถามแต่ละครั้ง ผู้เรียนจะต้องเข้าใจอย่างถูกต้องถึงความหมายที่ผู้สอนต้องการสื่อสาร และรู้ถึงการปรับกระบวนการ รวมไปถึงทิศทางของตนเอง โดยทั่วไปแล้วในระหว่างการบรรยาย ในช่วงสำรวจการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้สอนจะต้องสร้างสถานการณ์และปัญหาที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและให้ผู้เรียนเสนอปัญหาเชิงคุณภาพสูง อีกทั้งต้องจัดและชี้แนะการสำรวจการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนเบี่ยงเบนความสนใจต้องดึงความสนใจของผู้เรียนกลับมาที่หัวข้อเดิม เมื่อผู้เรียนเกิดการสับสนต้องใช้ภาษาถ่ายทอดและแนะแนวทางที่ดีให้กับผู้เรียน อีกทั้งผู้สอนจะต้องรู้จักบริหารงานในห้องเรียน หลีกเลี่ยงการสอบถามที่เป็นทางการ รวมไปถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยผิดปกติ นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องบริหารเวลาในการสำรวจการเรียนรู้ในห้องเรียนให้ดี และทำการสอนให้สำเร็จตามหน้าที่ สุดท้ายผู้สอนยังจะต้องให้ผู้เรียนได้

แสดงออกถึงผลของการสำรวจการเรียนรู้และประเมินผลการสำรวจการเรียนรู้ของผู้เรียน และยังต้องเปลี่ยนสถานการณ์ทางการเรียนจากการสำรวจการเรียนรู้มาเป็นการบรรยายตามปกติ

ในมุมมองนี้ ขณะที่ผู้เรียนกำลังสอบถามอยู่นั้น จะต้องให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความตั้งใจของการแนะนำ ถึงตอนนี้นักจะได้รู้ถึงประสิทธิภาพจากการสำรวจการเรียนรู้ของตนเอง

3. การแก้ปัญหาโดยใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

มนุษย์เราติดต่อสื่อสารระหว่างกันโดยใช้การปฏิสัมพันธ์เป็นพื้นฐาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตมนุษย์ ฉะนั้นการปฏิสัมพันธ์จึงเป็นปัจจัยหลักในการแสดงออกถึงความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างมนุษย์ เจกเช่นสายธารที่ย่อมไหลรวมกันไปสู่จุดหมายเดียวกัน การปฏิสัมพันธ์โดยใช้การสร้างโครงและดัดแปลงทางภาษาในการติดต่อสื่อสารกันอย่างเสมอภาค การนำการปฏิสัมพันธ์เข้าสู่การสอนจึงเป็นการปฏิรูปการสอนที่ดีวิธีหนึ่ง หลักการสอนโดยใช้การปฏิสัมพันธ์เป็นวิธีการสอนที่ถือว่ามีความริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ความร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งมีผู้สอนเป็นผู้ชี้นำในกิจกรรมต่างๆ

การสอนวิธีนี้ไม่ได้เป็นการกำจัดวิธีการใช้การบรรยายในการสอนในแบบเดิมๆออกไปแต่อย่างใด หากแต่เป็นเพียงการไม่มุ่งเน้นพื้นฐานความรู้ทางภาษาหรือความชอบของผู้เรียน แต่เป็นการใช้ประโยชน์จากการบรรยายของผู้สอนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การบรรยายที่มีประสิทธิภาพหมายความว่าความรวมถึงการสอนที่เข้าถึงแก่นแท้ของวิธีการสอนโดยใช้บทสนทนา ซึ่งก็คือการเรียนรู้ร่วมกัน มีแนวคิดทิศทางเดียวกัน และมีความชอบในลักษณะเดียวกัน เช่นขณะที่ผู้สอนกำลังสอนถึงบทกวีเรื่อง 《大堰河——我的保姆》 บรรยายภาคในท้องเรียนเต็มไปด้วยความเจิบจืดมีเพียงแต่เสียงการขับกวีที่ลึกซึ้งกินใจ ทำให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงโลกแห่งบทกวีที่ผู้แต่งได้นำพาทั้งความความรักยิ่งใหญ่และเศร้าโศกที่แฝงในบทกวี ซึ่งวิธีการสอนนี้เป็นการใช้การบรรยายจนทั้งผู้เรียนและผู้สอนเห็นภาพร่วมกันหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียว

การบรรยายในชั้นเรียนนั้น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนสามารถแยกได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

1. การปฏิสัมพันธ์โดยใช้การฟัง
2. การปฏิสัมพันธ์โดยการถามตอบ
3. การปฏิสัมพันธ์โดยกำหนดประเด็นการสนทนา

4. การปฏิสัมพันธ์โดยผ่านกระบวนการคิดทบทวน

ซึ่งต่อไปนี้เป็นวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการปฏิสัมพันธ์ทั้ง 4 ประเภท

3.1 การแก้ปัญหาในวิธีการปฏิสัมพันธ์โดยใช้การฟัง

1. ผู้สอนจะต้องอดทนและใจเย็น

การใช้วิธีนี้ในการสอนก็เปรียบเสมือนวิธีพ่อแม่สั่งสอนลูก กล่าวคือ หากต้องการให้วิธีดังกล่าวได้ผล ผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความอดทนและใจเย็น พยายามทำความเข้าใจกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการแสดงความเห็น ดังคำกล่าวของ Hans-Georg Gadamer ที่ว่า “เราไม่สามารถหลบหลีกหลบตาสับสนุนในสิ่งที่คนอื่นพูด หากแต่ตัวเราจะต้องเข้าใจในสิ่งที่ผู้เรียนพูดอย่างที่เราต้องการให้คนอื่นเข้าใจเรา” หากผู้สอนไม่เปิดใจรับที่จะเรียนรู้ แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันกับผู้เรียนก็จะเป็นเพียงการรับฟังความเห็นเท่านั้น การฟังแบบนี้หากผู้เรียนไม่สามารถสะท้อนความคิดเห็นของตนได้ละเอียดชัดเจน ผู้สอนก็ต้องมีความอดทนและพยายามให้กำลังใจและชี้แนวทางเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด

2. เอาใจใส่และคอยตรวจสอบ

การตรวจสอบในวิธีการปฏิสัมพันธ์โดยใช้การฟังนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การตรวจสอบจะช่วยให้ผู้สอนได้รู้ถึงพื้นฐานในการวินิจฉัยปัญหาและการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการตรวจสอบนี้จะต้องคิดทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วและคาดการณ์ได้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นต่อไป มิฉะนั้นผู้สอนก็จะไม่สามารถรู้ว่าสิ่งที่คาดการณ์นั้นถูกต้องหรือไม่ การคิดทบทวนควรจะกระทำในขณะที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยการรับฟังความเห็นด้วยความเข้าใจ จึงจะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นนั้นถูกหรือผิด โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องไม่หยุดที่จะคิดทบทวน

และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น วิธีนี้จะทำให้นาวีการคิดของทุกคนออกมาได้ และจะต้องมีสติตลอดเวลา เมื่อปฏิบัติได้เช่นนี้จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ได้

3. เปลี่ยนมุมมองความคิด

การปฏิสัมพันธ์โดยใช้การฟังเน้น่อนว่าการรับฟังเป็นสาระสำคัญของการฟัง แต่การรับฟังไม่ใช่เป้าหมายหลักแต่อย่างใด การรับฟังทำที่สุดก็เพื่อติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนกัน [31] ซึ่งก็คือการปฏิสัมพันธ์กันนั่นเอง โดยใช้การบรรยายในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นสาระสำคัญอยู่ที่การรับฟังที่ถูกต้องและชัดเจนเพื่อที่บรรลุเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนมุมมองความคิด

“การเปลี่ยนมุมมองความคิด ก็คือการรับฟังความคิดเห็นคนอื่น การรับฟังคนอื่นพูดก็คือเปลี่ยนไปยืนในจุดของคนอื่น ซึ่งจะทำให้เราเข้าใจคนอื่นมากขึ้น การปฏิเสธที่จะเปลี่ยนมุมมองก็หมายความว่าปฏิเสธที่จะรับฟังคนอื่น”

3.2 การถามที่เหมาะสม

ในการถามตอบที่เหมาะสมนั้น การตั้งคำถามคือการสื่อสารกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน แต่ใช่ว่าการตั้งคำถามยิ่งมากจะยิ่งดี การตั้งคำถามที่ไร้สาระมักจะเป็นการทำลายบรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียน ดังนั้นการตั้งคำถามที่มีประโยชน์ควรจะเป็นคำถามที่เหมาะสมกับกาลเทศะด้วย

3.3 การถามที่ดี

การตั้งคำถามของผู้สอนในห้องเรียนนั้นมีเทคนิคมากมาย ซึ่งมีวิธีการตั้งคำถามได้หลากหลาย อาทิ เช่นแบบทางตรงและทางอ้อม แบบถามนำ แบบยิงคำถามหลายๆคำถามทั้งแบบกว้างและแบบแคบ ระหว่างที่ผู้สอนใช้วิธีการสอนโดยตั้งคำถามและให้ผู้เรียนตอบคำถามนั้น ผู้สอนจะละเอียดคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้เรียนไม่ได้ สำหรับผู้เรียนแต่ละคนการตั้งคำถามจะต้องปรับตามความเหมาะสมของผู้เรียนด้วย

3.4 ประเมินผล

ในขณะที่ผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบนั้น หลังจากผู้เรียนตอบคำถามเสร็จแล้วผู้สอนควรมีทำการประเมินคำตอบ ซึ่งไม่เพียงแต่จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม แต่ยังเป็นการทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้จากความรู้ที่เรียนมาได้ลึกซึ้งขึ้น

หากผู้เรียนตอบคำถามผิดก็ไม่ควรตำหนิ เนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กระตือรือร้นในการตอบคำถาม หากจะประเมินคำตอบก็ควรใช้ถ้อยคำที่ละมุนละไมมากกว่าการกล่าวโทษ

3. การปฏิสัมพันธ์โดยกำหนดประเด็นการสนทนา

ผู้สอนควรกำหนดประเด็นขึ้นมาให้ผู้เรียนอภิปราย ซึ่งควรกำหนดประเด็นที่มีสาระและก่อให้เกิดประโยชน์ อาจจะเป็นเรื่องการดำรงชีวิต เป็นประเด็นที่เปิดกว้างและเหมาะสมกับการเรียนรู้ รวมไปถึงความสนใจของผู้เรียนด้วย มิฉะนั้นหากกำหนดประเด็นที่ไม่เหมาะสมหรือไม่มีความเกี่ยวข้องต่อการเรียนรู้ ก็จะไม่ก่อให้เกิดการจุดประกายความคิดของผู้เรียน

4. การปฏิสัมพันธ์โดยผ่านกระบวนการคิดทบทวน

การปฏิสัมพันธ์โดยผ่านกระบวนการคิดทบทวนนั้นจะต้องคำนึงถึงประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

พื้นฐานของการปฏิสัมพันธ์คือการรู้จักคิดและทบทวน ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ประสบการณ์ พฤติกรรม รวมถึงการนำผลลัพธ์มาวิเคราะห์การที่ไม่มีประสบการณ์ในการคิดและทบทวนจะนำมาซึ่งมุมมองที่ไม่กว้าง หรือหากมีความรู้ไม่เพียงก็จะเป็นเพียงความคิดที่ตื้นเขิน หากผู้สอนจะนำความรู้ไปยึดเยียดให้กับผู้เรียนก็ยิ่งจะทำให้ความรู้ไม่ประติดประต่อยิ่งยึดเยียด มากก็ทำให้การไตร่ตรอง การจินตนาการและการวินิจฉัยยิ่งแคบ หรือเป็นคนที่มีไอคิวสูงแต่ไม่มีฮิคิว ในทางกลับกัน หากความรู้ในสมองของแต่ละคนมีการพัฒนาเรียนรู้จึงสามารถสร้างเสริมสติปัญญา การบรรยายในห้องเรียนผู้เรียนและผู้สอนจะต้องมีการฝึกคิดและทบทวนอย่างต่อเนื่องโดยผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ผู้เรียนก็จะเรียนรู้การดำเนินชีวิต ผู้สอนก็จะสามารถนำการเรียนรู้อันมีคุณค่ามาใช้ในการดำรงชีวิตของตนเอง

ไม่ว่าจะเป็นการปฏิสัมพันธ์โดยใช้การฟัง การปฏิสัมพันธ์โดยการถามตอบ การปฏิสัมพันธ์โดยกำหนดประเด็นการสนทนา หรือการปฏิสัมพันธ์โดยผ่านกระบวนการคิดทบทวน ล้วนแต่ไม่ได้แบ่งแยกกันอย่างชัดเจน แต่ต้องอาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

เอกสารอ้างอิง

- [1] G.A.Brown, Letures and Leturing, J. Dunkin(Ed.), The International encyclopeda of Teaching and Teacher Education, In Michael, 1987.
- [2] 严先元. 讲授的技巧[M]. 成都: 四川大学出版社, 2010:1.
- [3] 杜和戎. 讲授学[M]. 北京: 华语教学出版社, 2007:13.
- [4] 姚利民. 有效教学研究[D]. 上海: 华东师范大学, 2004:13.
- [5][6][7] 中国社会科学院语言研究所词典编辑室. 现代汉语词典(修订本)[M]. 北京: 商印书馆, 1999:1390.
- [8] 贾启芬, 刘习军. 理论力学(第二版)[M]. 北京: 机械工业出版社, 2007.
- [9][13] 陈登福. 参与性教学研究[D]. 重庆: 西南师范大学, 2004:11.
- [10] 杜和戎. 讲授学[M]. 北京: 华语教学出版社, 2007:50.
- [11][12] 史迎霞. 情感共鸣式教学在思想 政治理论课教学中的实际应用[J]. 教育与职业, 2013, (11):151—152.
- [14] 李森. 现代教学论纲要[M]. 北京: 人民教育出版社, 2005:261.
- [15][16][17][18][19][20][21] 在线新华字典: <http://xh.5156.edu.com>.
- [22] 李黔蜀. 试析探究教学的本质、特征及实施策略[J]. 山东教育科研, 2002, (8):31-32.
- [23] 李森, 伍叶琴. 有效对话教学——理论、策略及案例[M]. 福州: 福建教育出版社, 2012:1.
- [24][25] 李森, 伍叶琴. 有效对话教学——理论、策略及案例[M]. 福州: 福建教育出版社, 2012:2-3.
- [26] 赖配根. 新课程不该遗忘的话题[J]. 人民教育, 2004, (24).
- [27] 李森, 伍叶琴. 有效对话教学——理论、策略及案例[M]. 福州: 福建教育出版社, 2012:186-196.
- [28] [德]伽达默尔著, 洪汉鼎译. 真理与方法[M]. 上海: 上海译文出版社, 2004:347.
- [29] 张光陆. 对话教学之研究——解释学的视域[D]. 上海: 华东师范大学, 2010:137.
- [30] [英]戴维·伯姆著, 李·尼科编, 王松涛译. 论对话[M]. 北京: 教育科学出版社, 2004:24.
- [31] 李森, 伍叶琴. 有效对话教学——理论、策略及案例[M]. 福州: 福建教育出版社, 2012:188.
- [32] [美]大卫·M. 列文著, 程志民等译. 倾听着的自我[M]. 西安: 陕西人民教育出版社, 1997:212.
- [33] 李森, 伍叶琴. 有效对话教学——理论、策略及案例[M]. 福州: 福建教育出版社, 2012:191.
- [34] 刘丽群, 石鸥. 课堂讲授策略[M]. 北京: 北京师范大学出版社, 2010:309-311.
- [35] 张增田. 对话教学研究[D]. 重庆: 西南师范大学, 2005:57.
- [36] 滕守尧. 论生态式艺术教育[J]. 陕西师范大学学报(哲学社会科学版) 2003, (3):5-16.
- [37] 李森. 现代教学论纲要[M]. 北京: 人民教育出版社, 2005:91.